FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT CARL OTTO LENZ

föredraget den 13 juli 1995 *

A — Inledning

1. Medlemsstaterna skulle före den 20 november 1992 införliva rådets andra direktiv 90/619/EEG av den 8 november 1990 om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster, och om ändring av direktiv 79/267/EEG [1] i den nationella rätten [2].

2. Kommissionen yrkar i det aktuella fördragsbrottsförfarandet att det skall fastställas att Konungariket Spanien — genom att inte inom den föreskrivna fristen ha antagit respektive meddelat kommissionen de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet i fråga — har underlåtit att uppfylla de skyldigheter som åligger det på grund av gemenskapsrätten. Vidare yrkar kommissionen att Konungariket Spanien skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

3. Konungariket Spanien bestrider inte att det inte inom den föreskrivna fristen har uppfyllt sin skyldighet att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att införliva nämnda direktiv, i synnerhet åtgärder för anpassning av de berörda rättsreglerna.

4. Konungariket Spanien anför emellertid två argument till sitt försvar. För det första blev det inte någon lag av ett lagförslag till införlivande av direktivet i fråga, som hade avfattats inom den föreskrivna fristen, därför att nyval dessförinnan hade lett till att Cortes Generales (det spanska parlamentet) upplöstes. Ett nytt lagstiftningsförfarande för införlivande av det berörda direktivet pågår på förberedelsestadiet sedan januari 1994. För det andra ersatte de förvaltningsföreskrifter som var förankrade i ett "protocolo" de facto — till dess att lagstiftningsförfarandet

* Originalspråk: tyska.

1 — EGT nr L 330, 1990, s. 50.

2 — Se artikel 30.1 i direktiv 90/619.

hade avslutats — den anpassning av rättsregler som *de jure* inte hade ägt rum. Därför kan Konungariket Spanien inte klandras för att ha underlåtit att uppfylla sina skyldigheter och kommissionens talan är ogrundad.

B — Ställningstagande

5. Man kan inte instämma i vad Konungariket Spanien anfört. Med hänsyn till fördragsbrottsförfarandets objektiva karaktär räcker det för fastställelsen av ett fördragsbrott att hänvisa till att den spanska regeringen inte bestrider det brott som det klandras för [3]. Konungariket Spanien inskränker sig till att för det första rättfärdiga det förhållandet att direktivet inte införlivades inom den föreskrivna fristen med att Cortes Generales upplöstes. Enligt domstolens fasta rättspraxis kan en medlemsstat emellertid inte genom att åberopa interna tekniska, institutionella eller politiska hinder frigöra sig från sin skyldighet att införliva ett direktiv inom den föreskrivna fristen [4]. För det andra åberopar Konungariket Spanien till sitt försvar att den bindande verkan med avseende på det resultat som skall uppnås (artikel 189.3 i EG-fördraget) temporärt har uppfyllts genom förvaltningsföreskrifter — som i detta fall ingår i det så kallade "protocolo". Även om det skulle antas att ett fördragsbrott kan avhjälpas på detta sätt, skulle Konungariket Spanien knappast framgångsrikt kunna åberopa detta: enligt lydelsen av bilaga I till svarsinlagan trädde "protocolo" nämligen i kraft först den 1 juli 1994. Fördragsbrottet borde emellertid ha avhjälpts senast före utgången av den frist på två månader som fastställs i kommissionens motiverade yttrande av den 15 februari 1994. I alla händelser uppfyller "protocolo" emellertid, i egenskap av nationell intern rätt utan någon direkt effekt med avseende på utomstående, inte de krav på valet av form och tillvägagångssätt som medlemsstaterna enligt domstolens fasta rättspraxis skall beakta när de införlivar ett direktiv [5].

6. Eftersom det är ett faktum att Konungariket Spanien inte inom den föreskrivna fristen har införlivat det berörda direktivet i nationell rätt, behöver domstolen inte inlåta sig på den invändning som kommissionen i andra hand har anfört, enligt vilken Konungariket Spanien har underlåtit att meddela de åtgärder som har vidtagits för att införliva direktivet.

3 — Se dom av den 3 maj 1994, kommissionen mot Belgien, (C-260/93, Rec. s. I-1611, punkterna 7 och 8).

4 — Se dom av den 26 februari 1976, kommissionen mot Italien (52/75, Rec. s. 277, punkterna 10 och 14).

5 — Dom av den 30 maj 1991, kommissionen mot Förbundsrepubliken Tyskland (C-163/88, Rec. s. I-2567).

C — Förslag till avgörande

7. Följande avgörande föreslås därför domstolen:

1) Konungariket Spanien har — genom att inte inom den föreskrivna fristen ha antagit de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktiv 90/619/EEG — underlåtit att uppfylla de skyldigheter som åligger det på grund av EG-fördraget.

2) Konungariket Spanien skall bära rättegångskostnaderna.